

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

**Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
7. ročník, školský rok 2014/15
Testové úlohy pre kategóriu C (9. ročník ZŠ a 4. ročník OG)**

Poznámka: otázky monotematickej časti sú označené *

1.* Jozef Tiso a Karol Sidor zastávali v roku 1939 rovnakú politickú funkciu (nie súčasne).

- a) O ktorú funkciu išlo?
- b) V ktorej závažnej veci povedal Sidor nie a Tiso áno?

2.* Prvá polovica marca roku 1939 bola v Československu veľmi búrlivá. Na časovej osi doplňte uvedené udalosti (stačí poradové písmeno).

- A) vyhlásenie slovenského štátu,
- B) rokovanie s Adolfom Hitlerom,
- C) vyhlásenie protektorátu Čechy a Morava,
- D) odvolanie autonómnej vlády na Slovensku

3.* Prečítajte si uvedené tvrdenia a vyberte spomedzi nich štyri, ktoré opisujú situáciu vojnového slovenského štátu. Do odpovedového hárku zapíšete len písmená označujúce správne tvrdenia.

- a) nezávislá zahraničná politika
- b) vláda jednej strany
- c) relatívna hospodárska prosperita
- d) demokratický politický režim
- e) rozvoj školstva
- f) mierové susedenie so susednými štátmi
- g) spojenec nacistického Nemecka

4.* V ktorom období sa používala táto známka? Kto je na nej zobrazený?

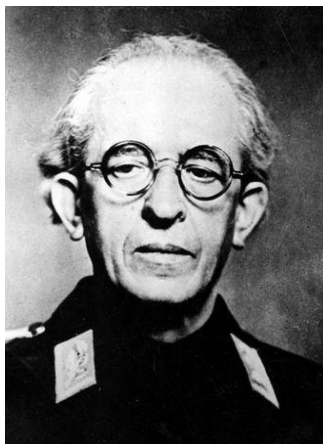
- a) tesne po vzniku Slovenského štátu
- b) tesne po obnovení Československa počas SNP
- c) tesne po zániku slovenského štátu a obnovení ČSR

5.* Identifikujte na fotografiách významných slovenských politikov z obdobia rokov 1939 - 45.

A

B

C

D

6.* V marci 1939 došlo v strednej Európe k tzv. Malej vojne.

- a) Medzi ktorými dvoma štátmi došlo k tejto vojne?
- b) Ktorý štát v tejto vojne získal územné zisky?

7.* Ktoré z uvedených výrokov o vojnovom slovenskom štáte sú pravdivé? Do odpovedového hárku stačí zapísať poradové písmeno správnej možnosti.

- a) Slovenská republika patrila medzi stredne veľké európske krajiny.
- b) Rozloha štátu bola približne 38 000 km².
- c) Počet obyvateľov bol takmer 2,7 milióna.
- d) Počet obyvateľov bol takmer 3,7 milióna.
- e) Slovenská republika patrila medzi najmenšie európske krajiny.
- f) Rozloha štátu bola približne 49 000 km².

8.* Uveďte celé názvy inštitúcií a organizácií vojnového slovenského štátu, ktoré sa skrývajú pod skratkami v odpovedovom hárku.

9.* V septembri 1941 bol na Slovensku vydaný súbor právnych predpisov upravujúcich postavenie židovských občanov. Pod akým názvom poznáme tento súbor?

10.* V roku 1941 vypovedalo Slovensko vojnu trom svetovým mocnostiam. Uveďte, o ktoré štáty išlo.

11.* Vysvetlite pojem arizácia.

12.* Prečítajte si nasledovný text a nájdite v ňom štyri chyby. Zapište ich do odpovedového hárku a uveďte správne znenie. Zvýraznené slová sú správne a nie je možné ich meniť.

*Hospodárstvo **slovenského štátu** bolo podriadené mierovému stavu a výroba závodov bola orientovaná na potreby elektrifikácie krajiny. Hlavným obchodným partnerom bolo **Taliansko**, ktoré však často **neplatilo** za dodávky zo Slovenska. Podarilo sa však vyriešiť problém s **nezamestnanosťou**, aj vďaka odchodu desiatok tisíc robotníkov za prácou na vidiek.*

13.* Takzvaná Vianočná dohoda medzi demokratickými a komunistickými silami na Slovensku z decembra 1943 obsahovala viacero cieľov, ktoré si spojený odboj dal. Z uvedených vyberte tri správne (do odpovedového hárku stačí zapísať poradové písmeno správnej možnosti).

- a) Odstránenie totalitných prvkov režimu na Slovensku
- b) Pričlenenie Slovenska k Sovietskemu zväzu
- c) Vytvorenie demokratického slovenského štátu
- d) Príprava ozbrojeného povstania
- e) Pasívny odpor voči režimu
- f) Obnovenie demokratickej Československej republiky

14.* Uveďte názvy aspoň 2 významných odbojových skupín, ktoré existovali počas slovenského štátu.

15.* Hoci medzi československými pilotmi britskej RAF prevažovali Česi, nestratili sa medzi nimi ani Slováci. Jeden z nich, lietajúci na stíhačke Spitfire, sa v počte zostrelov stal najúspešnejším ČS pilotom v rokoch 1943 i 1944 a dokonca i veliteľom britskej 127. stíhacej perute RAF. Odpovedzte na otázky.

- a) Ako sa tento pilot volal?
- b) Dožil sa oslobodenia Československa?

16.* V auguste 1944 vypuklo na Slovensku povstanie proti fašistickému režimu. Odpovedzte na nasledujúce otázky.

- a) Napíšte, ktoré mesto bolo sídlom Povstania.
- b) Ako sa nazýval najvyšší riadiaci orgán Povstania?
- c) Na povstaleckom území bol vyhlásený štát. Uveďte jeho názov.
- d) Vojenskými veliteľmi povstania boli generáli Rudolf V. a Ján G. Doplníte ich priezviská.
- e) Aký osud stretol týchto veliteľov?
- f) Aké bolo heslo, ktorým sa začalo Povstanie?

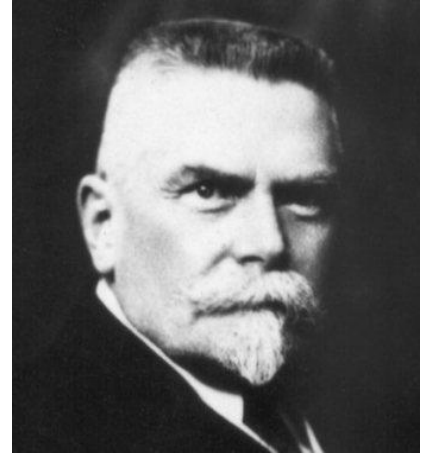
17. Po prvej svetovej vojne vzniklo v Európe viacero nových štátov. Z uvedených možností vyberte tri, ktoré patrili k týmto novým štátom. Ku každému z nich uveďte, súčasťou ktorého štátu/štátov boli pred prvou svetovou vojnou.

Fínsko, Srbsko, Maďarsko, Rumunsko, Poľsko, Grécko

18. Keby vám uložili reparácie, tak

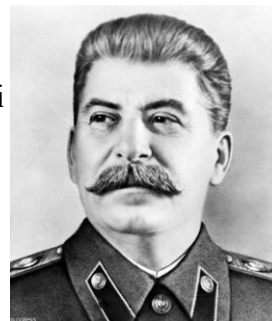
- a) by ste museli opraviť svoj dom
- b) by to zaťažilo váš rozpočet
- c) by sa vám zlepšilo zdravie

19. Počas prvej svetovej vojny bol jedným z hlavných predstaviteľov domáceho odboja v Českých krajinách, vďaka čomu sa uplatnil aj v politickom živote novovzniknutého Československa. Uveďte meno a priezvisko tohto politika (pomôžte si aj pripojenou fotografiou) a funkciu, ktorú získal po vzniku ČSR.

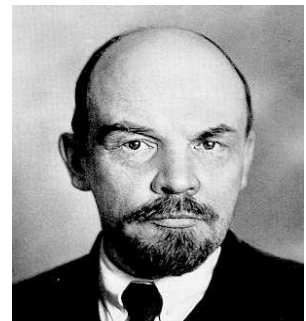

20. V roku 1919 bola obnovená činnosť slovenskej inštitúcie, ktorá bola zrušená úradným rozhodnutím v roku 1875. Uveďte názov tejto inštitúcie. Existuje aj dnes?

21. Na fotografiách sú vodcovia bolševikov v Rusku, po ktorých boli pomenované aj mestá. Neskôr sa mestá vrátili k starším názvom - Volgograd a Sankt Peterburg. Uveďte mená vyobrazených vodcov a k dnešným názvom miest doplňte ich názvy z čias vlády bolševikov.

1

2

22. Pochádzal z rodiny rakúskeho colného úradníka. Pôvodne mal umelecké ambície, ale neprijali ho na viedenskú umeleckú akadémiu. Ktorého politika 20. storočia sa týkajú tieto vety?

23. Nemecko a Taliansko viedli agresívnu zahraničnú politiku a ešte pred vypuknutím druhej svetovej vojny ovládli viaceré krajiny či ich časti. Uveďte, ktoré štyri krajiny sa stali obeťou ich agresie.

24. Rozdeľte uvedené krajiny zo západnej časti Európy, podľa toho, či sa stali obeťami útoku Nemecka alebo zostali počas druhej svetovej vojny neutrálne.

Španielsko, Holandsko, Francúzsko, Nórsko, Švajčiarsko, Švédsko

25. V roku 1941 politici dvoch krajín sformulovali a podpísali Atlantickú chartu - program, v ktorom vyjadrili odhodlanie zničiť fašizmus, obnoviť zvrchované právo národov, nastoliť mier a usilovať sa o lepšiu hospodársku spoluprácu. Ešte v tom istom roku sa k nemu pridala aj tretia veľmoc. Uved'te, ktoré tri mocnosti tento dokument podpísali.

26. Počas druhej svetovej vojny začal Hitler uskutočňovať svoj plán na úplné vyhladenie dvoch národov žijúcich v Európe, ktorý nazývame aj holokaust. Spomedzi uvedených pojmov vyberte 5, ktoré sa týkajú tohto plánu.

Arméni, šoa, gulag, Rómovia, Treblinka, Solovecké ostrovy, geto, Židia

27. Zorad'te v správnom chronologickom poradí uvedené udalosti druhej svetovej vojny.

kapitulácia Japonska, zvrhnutie Benita Mussoliniho, kapitulácia Nemecka, invázia spojencov v Normandii

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: PhDr. Ľudovít Marci, CSc.

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2015

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády